

A bíborcsiga nyomában

Népszabadság • [Szablyár Eszter](#) • 2006. július 17.

Az egyszerű szabású darabokat a gyerekek a legkülönbözőbb motívumokkal díszítették.

Antik gardróbbá vált a Szépművészeti Múzeum a napokban. Pénélopé és Odüsszeusz elképzelt ruhatárát a múzeum Antik Gyűjteményének pályázatára 184 hazai és határon túli általános és középiskola csapata készítette el.

Díszes ruhadarabot ábrázoló kőlapra bukkantak bűvár régészek egy földközi-tengeri hajóroncsban - adta hírül 2005 októberében a Hermés Hírmondója. Az antik kultúra fiktív lapjában megjelenő hírt a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének munkatársai írták, hogy a kitalált szenzáció apropóján újra ókori kalandozásra hívjanak általános és középiskolás gyerekeket. Az ÉŐS-program keretében ez volt ugyanis a negyedik alkalom, hogy az antik kultúrát feldolgozó műveltségi feladatlapok kitöltését követően a gyerekek elkészítettek egy ehhez a kultúrkörhöz kapcsolódó tárgyat. A marathóni mozaik, Akhilleusz pajzsa és a kopt dombormű után az idén a Homérosz Odüsszeiájából ismert Pénélopé és Odüsszeusz ruháját.

Az eredeti koncepció szerint kizárólag vidéki és határon túli gyerekek versenyezhettek, az egyébként is komoly múzeumpedagógiai tevékenységet gyakorló intézmény ezzel nekik szeretett volna lehetőséget teremteni az antik világ megismeréséhez.

- Nem az ókor felől közelítettünk a gyerekekhez, hanem épp fordítva. A gyerekek szemszögéből próbáltuk feldolgozni, értelmezni, érdekessé tenni ezt a korszakot - magyarázzák a vetélkedő sikerét a pályázat szervezői, *Kevély Flóra* és *Pogány Dalma*, akik azt is fontosnak tartják, hogy az előző szempontoknak sosem rendelték alá a tudományos hitelességet.

A résztvevők száma évről évre rohamosan nőtt, az idén - amikor másodízben fővárosiak is nevezhettek - már 372 csapat indult, közülük 250 mind a négy feladatlapot visszaküldte. A finálé 184 ruháján pedig 2500 diák dolgozott: volt, aki egymaga indult, de osztályok mellett iskolai szakkörök, könyvtárak, művelődési házak, egyesületek 20-30 fős csapatai is neveztek Budapesttől, Pécsen, Bugacon, a szlovákiai Felsőszelín át Beloianiszig.

Bár a pályázatot az idén Pénélope vászna címmel hirdették, férfi- és női viseletet egyaránt elfogadtak, mint például a saját korában az egyik legkedveltebb viseletet, az úgynevezett chitont. Ezt mindkét nem hordta, annyi különbséggel, hogy nőknek inkább a szemérmes, földig érő változat dukált, a férfiaknak pedig a merészebb, térdig érő fazon.

A pályázati kiírásban mindössze két kikötés szerepelt: a ruhadarab korhű és életnagyságú legyen. És hogy milyen egy archaikus kori hellasi öltözk, azt a négy feladatsorból már pontosan tudták a versenyzők. A rejtvények között ugyanis - hajók háromszögeléses helymeghatározása, görög betűs írás, görög városállamok közötti perben való ítélethozatal mellett - sok tudnivaló vonatkozott a viseletekre. Így a zsűritagoknak - akik egy teljes napon át barangoltak a múzeum előcsarnokában a ruhaköltemények között - csakis szakszerűen elkészített, téglalap alakú anyagokból elrendezett ruhákat kellett összemérniük. A szabásmintájukat tekintve egyszerű darabokat a gyerekek a legkülönbözőbb motívumokkal díszítették: a tipikus meandermintákon kívül vázákrol, műtárgyakról ellesett figurákat, tengeri hullámokat festettek, batikoltak, vasaltak a ruhákra. Kiegészítőként övet, bőr lábbelit; rézlapokból, drótokból, bőrből, agyagból, csillagánizsból láncot, fülbevalót és kendőtűt is készítettek.

És bár ezek a ruhadarabok - a márványszobrok alapján - leginkább fehér színben élnek a tudatunkban, zöld, sárga, narancs-, kék és bíborszínű munkák is érkeztek a múzeumba. A legtöbb gyerek ugyanis tudta, hogy akkoriban többek között a bíborcsiga nedvével festették meg az előkelőségek kelméit.